T094 ATĐ 6 (38) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q183-Định Uẩn-Luận về Nhất Hành

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

CHÖÔNG VII: ÑÒNH UAÅN (Tieáp Theo)

Phaåm Thöù Naêm: LUAÄN VEÀ NHAÁT HAØNH

LUAÄN VEÀ NHAÁT HAØNH (Phaàn 1)

Ba Tam-ma-ñòa, ñoù laø Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng. Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: "Coù ba Tam-ma-ñòa, ñoù laø Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng." Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy maø khoâng phaân bieät, neáu thaønh töïu Khoâng thì ñoù laø Voâ nguyeän chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Kinh aáy laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì trong kinh khoâng giaûi thích, thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, bôûi vì ngaên chaën gaït boû veà khoâng coù taùnh cuûa khoâng thaønh töïu, noùi veà taùnh cuûa thaønh töïu chæ laø giaû coù, muoán hieån baøy veà taùnh cuûa thaønh töïu-khoâng thaønh töïu ñeàu laø coù thaät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, bôûi vì ngaên chaën gaït boû veà khoâng coù hai ñôøi quaù khöù-vò lai, chaáp hieän taïi laø phaùp Voâ vi, hieån baøy laø coù hai ñôøi quaù khöù-vò lai, hieän taïi laø phaùp höõu vi, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng thì ñoù laø Voâ nguyeän chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Voâ nguyeän thì ñoù laø Khoâng chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Bôûi vì hai Tam-ma-ñòa naøy cuøng luùc ñaït ñöôïc, bôûi vì cuøng chung ñoái trò. Cuøng luùc ñaït ñöôïc, ñoù laø neáu döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong boán taâm thì cuõng ñaït ñöôïc Voâ nguyeän; neáu döïa vaøo Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong boán taâm thì cuõng ñaït ñöôïc Khoâng; vaø ôû trong Tu ñaïo-ñaïo Voâ hoïc, neáu ñaït ñöôïc moät loaïi thì chaéc chaén coù ñuû hai loaïi. Cuøng chung ñoái trò, ñoù laø hai loaïi aáy ñeàu coù theå ñoái trò phieàn naõo do kieán Khoå maø ñoaïn vaø do Tu maø ñoaïn; tuy ñoái vôùi kieán Ñaïo luùc Hieän quaùn veà Taäp trong boán taâm, Hieän quaùn veà Ñaïo trong ba taâm, ñaït ñöôïc Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Khoâng, maø tröôùc ñaây ñoái vôùi khoâng thaønh töïu, luùc ñaït ñöôïc thaønh töïu thì chaéc chaén ñaït ñöôïc caû hai, bôûi vì luoân

luoân cuøng thaønh töïu. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng thì ñoù laø Voâ töôùng chaêng? Ñaùp: Neáu ñaït ñöôïc. Trong naøy, ñaït ñöôïc ñoù laø ñaõ ñaït ñöôïc, töùc laø Dieät phaùp trí nhaãn ñaõ sinh, töø ñaây veà sau luoân luoân thaønh töïu Voâ töôùng. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Voâ töôùng thì ñoù laø Khoâng chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Bôûi vì luùc thaønh töïu Voâ töôùng thì chaéc chaén tröôùc ñoù phaûi ñaït ñöôïc Khoâng. Hoûi: Neáu thaønh töïu Voâ nguyeän thì ñoù laø Voâ töôùng chaêng? Ñaùp: Neáu ñaït ñöôïc. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Voâ töôùng thì ñoù laø Voâ nguyeän chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caâu naøy noùi nhö laáy Khoâng ñoái vôùi Voâ

töôùng. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng quaù khöù thì ñoù laø vò lai chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong ba taâm, Hieän quaùn veà Taäp-Dieät ñeàu trong boán taâm, Hieän quaùn veà Ñaïo trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, luùc aáy Tam-ma-ñòa Khoâng ñaõ khôûi-dieät khoâng maát. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Khoâng vò lai thì ñoù laø quaù khöù chaêng? Ñaùp: Neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu; neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu, ñaây laø noùi ñeán caùc phaàn vò ñaõ noùi ngay ôû tröôùc. Neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu, ñaây laø noùi neáu döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong moät taâm; neáu döïa vaøo Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå-Taäp-Dieät ñeàu trong boán taâm, Hieän quaùn veà Ñaïo trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng chöa haún ñaõ khôûi-dieät, ñaõ khôûi-dieät thì do ñaït ñöôïc quaû-chuyeån caên cho neân maát. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng quaù khöù thì ñoù laø hieän taïi chaêng? Ñaùp: Neáu hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø khoâng khôûi leân Voâ nguyeän,

hoaëc laø Voâ töôùng, hoaëc laø taâm höõu laäu, cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù taâm, cho neân noùi laø neáu hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng ñaõ khôûi-dieät khoâng maát, vaø hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Khoâng hieän taïi thì ñoù laø quaù khöù chaêng? Ñaùp: Neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu; neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu, ñaây laø noùi ñeán caùc phaàn vò ñaõ noùi ngay ôû tröôùc. Neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu, ñaây laø noùi neáu döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong moät taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam- ma-ñòa Khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét maø chöa haún ñaõ dieät, tröôùc ñaõ dieät thì do ñaït ñöôïc quaû-chuyeån caên cho neân maát. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng vò lai thì ñoù laø hieän taïi chaêng? Ñaùp: Neáu hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø khoâng khôûi leân Voâ nguyeän, hoaëc laø Voâ töôùng, hoaëc laø taâm höõu laäu, cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù taâm, cho neân noùi laø neáu hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò

naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong boán taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A-la- haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Khoâng hieän taïi thì ñoù laø vò lai chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi ñeán caùc phaàn vò ñaõ noùi ngay ôû tröôùc. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng quaù khöù thì ñoù laø vò lai-hieän taïi chaêng? Ñaùp: Vò lai thì thaønh töïu, hieän taïi neáu hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo?

Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A- la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng ñaõ khôûi-dieät khoâng maát, cuõng hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Khoâng vò lai-hieän taïi thì ñoù laø quaù khöù chaêng? Ñaùp: Neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu; neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu, ñaây laø noùi ñeán caùc phaàn vò ñaõ noùi ngay ôû tröôùc. Neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu, noùi nhö caâu hieän taïi ñoái vôùi quaù khöù ôû tröôùc. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng vò lai thì ñoù laø quaù khöù-hieän taïi chaêng? Ñaùp: Coù luùc thaønh töïu Khoâng vò lai maø khoâng phaûi laø quaù khöù- hieän taïi, coù luùc cuøng vôùi quaù khöù maø khoâng phaûi laø hieän taïi, coù luùc cuøng vôùi hieän taïi maø khoâng phaûi laø quaù khöù, coù luùc cuøng vôùi quaù khöù-hieän taïi. Thaønh töïu Khoâng vò lai maø khoâng phaûi laø quaù khöù-hieän taïi, ñoù laø ñaõ ñaït ñöôïc Khoâng chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát chöù khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå-Taäp-Dieät ñeàu trong boán taâm, Hieän quaùn veà Ñaïo trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, neáu A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng chöa haún ñaõ khôûi- dieät, tröôùc ñaõ khôûi-dieät thì do ñaït ñöôïc quaû-chuyeån caên cho neân maát, cuõng khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. Cuøng vôùi quaù khöù maø khoâng phaûi laø hieän taïi, ñoù laø Khoâng ñaõ dieät khoâng maát, khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå-Taäp-Dieät ñeàu trong boán taâm, Hieän quaùn veà Ñaïo trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, neáu A-la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng ñaõ khôûi-dieät khoâng maát,

khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. Cuøng vôùi hieän taïi maø khoâng phaûi laø quaù khöù, ñoù laø Khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét, chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø maát. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa

vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong moät taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A-la- haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng chöa haún ñaõ khôûi-dieät, tröôùc ñaõ khôûi-dieät thì do ñaït ñöôïc quaû- chuyeån caên cho neân maát maø hieän roõ ôû tröôùc maét. Cuøng vôùi quaù khöù-hieän taïi, ñoù laø Khoâng ñaõ dieät khoâng maát, hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò naøo? Ñaùp: Ñaây laø noùi döïa vaøo Tam-ma-ñòa Khoâng, tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, Hieän quaùn veà Khoå trong ba taâm, vaø ñaït ñöôïc quaû Döï löu cho ñeán quaû A-la-haùn, neáu Tín thaéng giaûi luyeän caên laøm Kieán chí, A- la-haùn Thôøi giaûi thoaùt luyeän caên laøm Baát ñoäng, Tam-ma-ñòa Khoâng ñaõ khôûi-dieät khoâng maát, cuõng hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Khoâng quaù khöù-hieän taïi thì ñoù laø vò lai chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Ñaây laø noùi ñeán caùc phaàn vò ñaõ noùi ngay ôû tröôùc, bôûi vì ñoái vôùi thaønh töïu quaù khöù-hieän taïi thì chaéc chaén thaønh töïu vò lai. Hoûi: Neáu thaønh töïu Khoâng hieän taïi thì ñoù laø quaù khöù-vò lai chaêng? Ñaùp: Vò lai thì thaønh töïu, quaù khöù neáu ñaõ dieät khoâng maát thì thaønh töïu; neáu chöa haún ñaõ dieät, giöû söû ñaõ dieät maø maát thì khoâng thaønh töïu. Vò lai thì thaønh töïu, noùi nhö caâu hieän taïi ñoái vôùi vò lai ôû tröôùc. Quaù khöù neáu ñaõ dieät khoâng maát..., noùi nhö caâu hieän taïi ñoái vôùi quaù khöù ôû tröôùc. Hoûi: Giaû söû thaønh töïu Khoâng quaù khöù-vò lai thì ñoù laø hieän taïi chaêng? Ñaùp: Hieän taïi neáu hieän roõ ôû tröôùc maét, caâu naøy noùi nhö caâu vò lai ñoái vôùi hieän taïi ôû tröôùc, sai bieät laø trong caâu naøy chaéc chaén thaønh töïu quaù khöù. Nhö Khoâng traûi qua laøm saùu caâu, neân bieát Voâ nguyeän-Voâ töôùng cuõng nhö vaäy, tuøy theo söï thích hôïp toaøn boä neân bieát!

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.